

Góðska á uppsjóvarfiski

Viðurskiptir, sum ávirka rávørugóðskuna á uppsjóvarfiski

Fiskivinnuroyndir – framløgdagur 15.03.2024

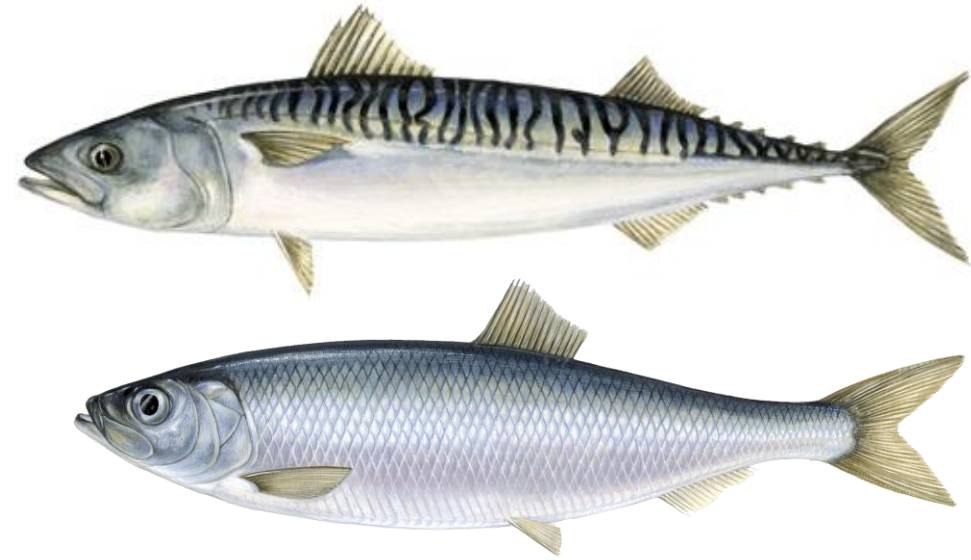
Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

- Makrelur

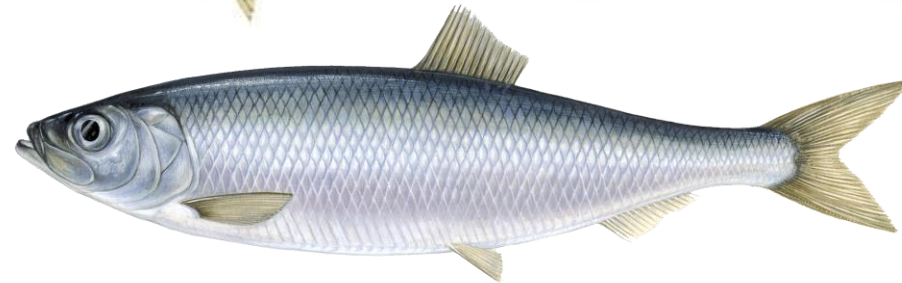
Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

- Makrelur
- Sild

Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

- Makrelur
- Sild
- Svartkjaftur

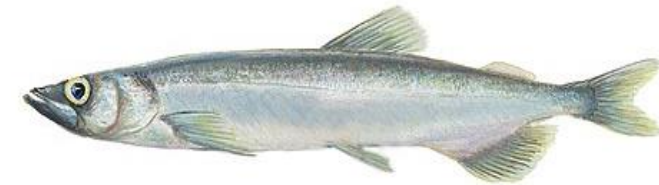

Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

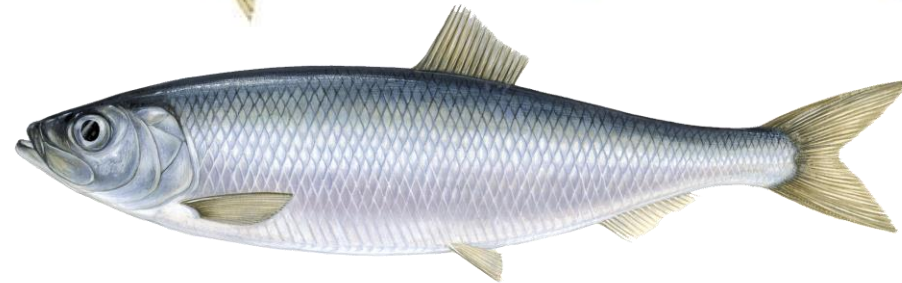
- Makrelur
- Sild
- Svartkjaftur
- Lodna

Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

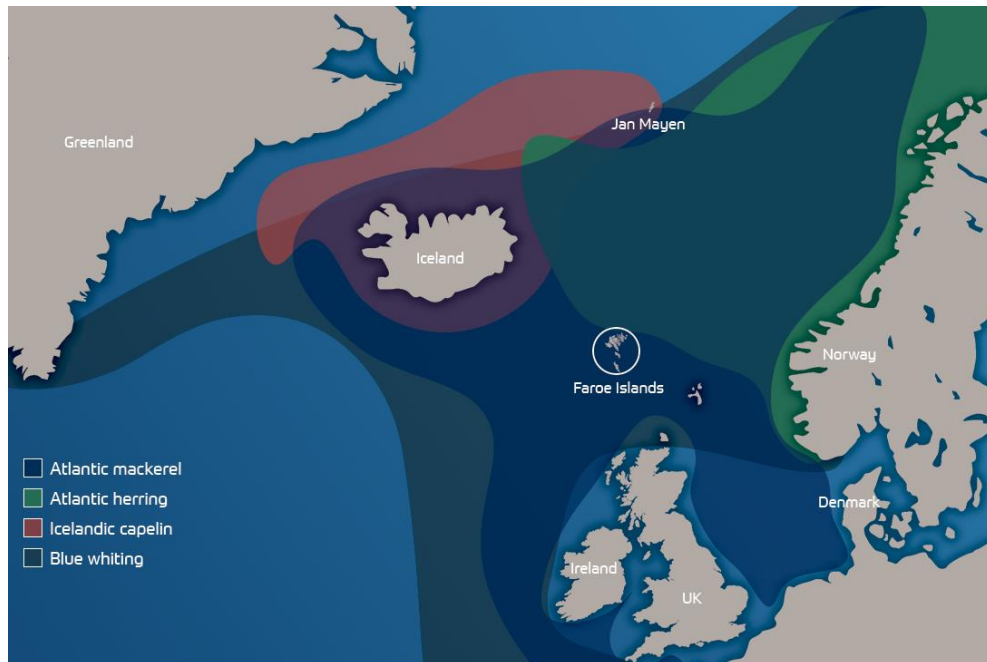
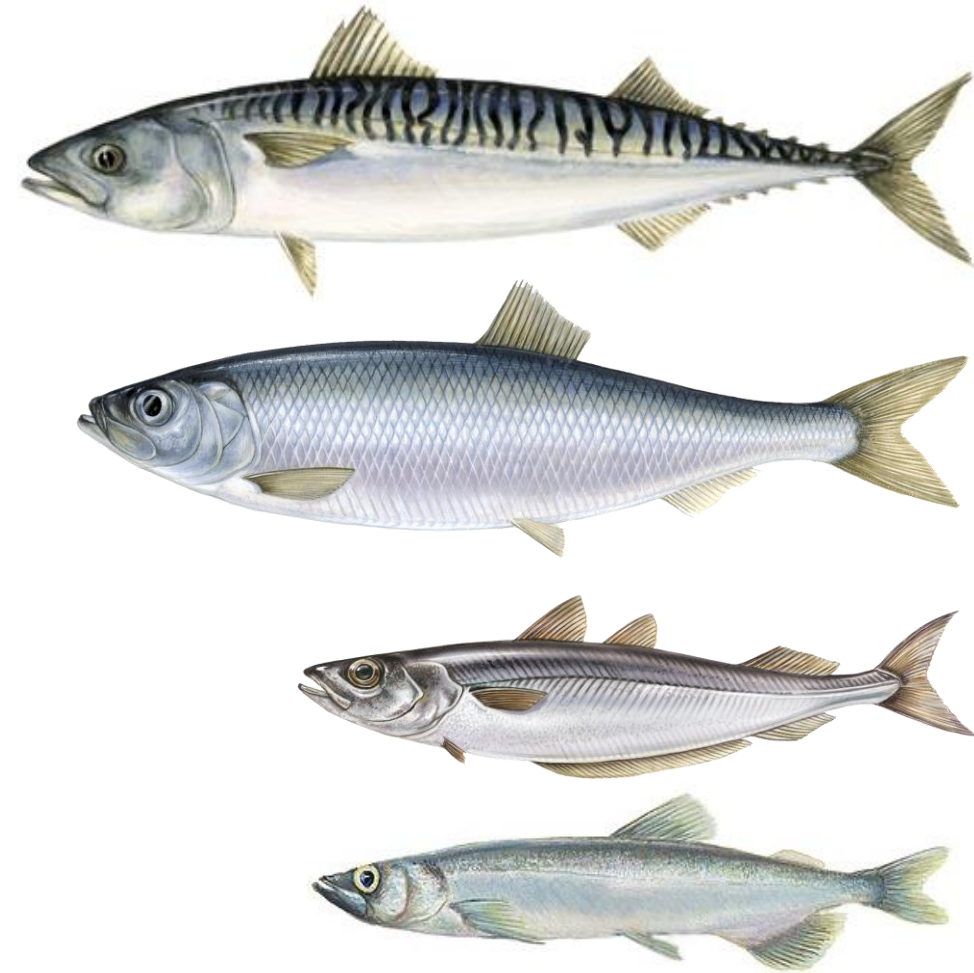
Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

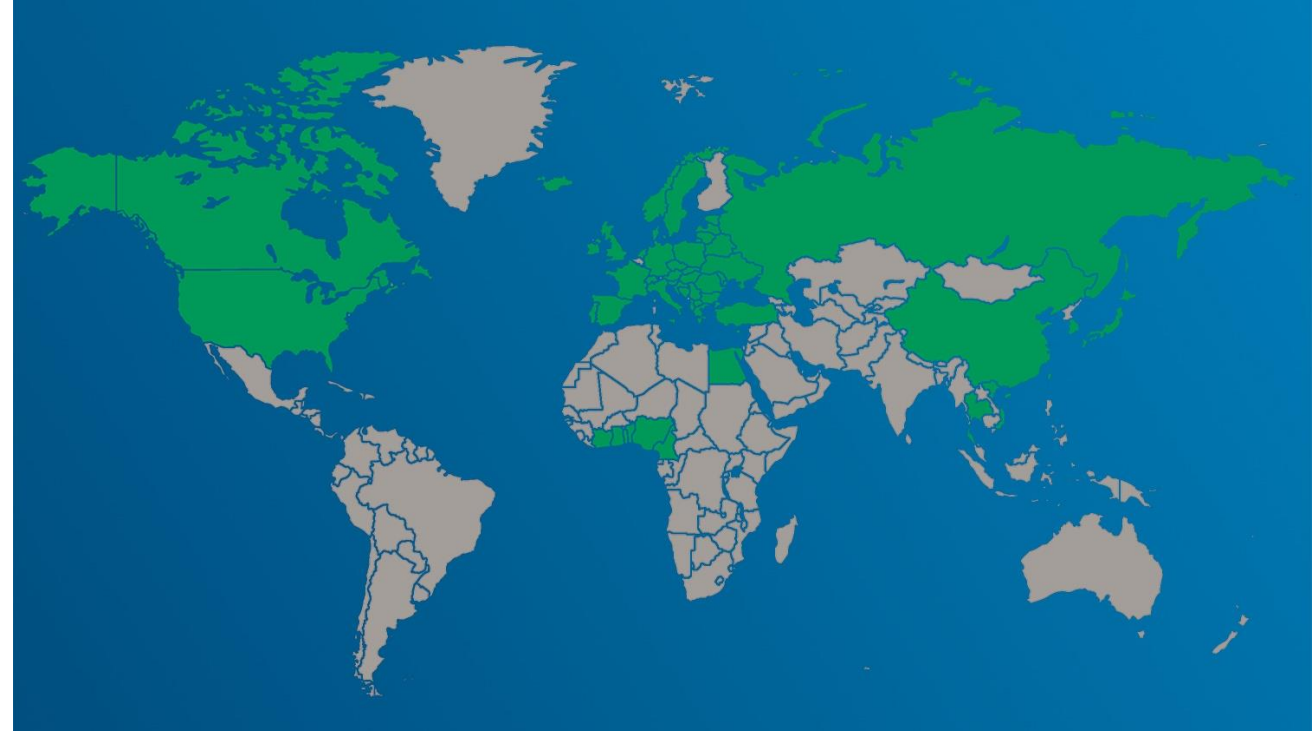

Fiskasløg og vørur framleiddar á Varðanum Pelagic

Vørur og marknaðir

-
- Nógv mest verður framleitt til WR makrel og sild.
 - Í 2023 var 23 % av makrelinum framleiddur til HG/flaps og 26 % av sildini frammleidd til flaps. Hetta fer typiskt til dósaframleiðarar og framleiðarar, ið roykja makrel og sild.
 - Krøvini til rávørna variera alt eftir, hvat keyparin skal brúka hana til; nøkur krøv røkka vit ikki.

Varðin Pelagic hevur ein breiðan kundaskarða til sínar vørur. Vit duga væl at fáa sum mest burturúr vørunum, ið vit framleiða á teimum marknaðum, vit hava atgongd til.

Standardmeting av rávørugóðsku á Varðanum Pelagic

- Øll rávøra verður góðskumett við innviging á Varðan Pelagic, eftir einari standard sensoriskari metodu, ið Varðin Pelagic hevur ment. Tað eru 3 góðskufólk, ið eru upplærd í metoduni. Skráseting verður gjørd í INNOVA.
- Veiðuskipini fáa eitt avrit av góðskumetingini.
- Góðsku-rapportirnar verða, saman við ørðum upplýsingum um liðugtvøruna, brúkt í samskiptinum við kundarnar
- Afturat sensoriskum kanningum, verða gjørdar t.d. feittkanningar, ið er ein søluparametur

Ein typisk mynd, sum er viðheft øllum góðskurapportum fyri rávøru. Í hesum førinum er talan um "januar-makrel", tá góðskan er allar best.

Scoreskipan fyri rávørugóðsku

Sensoriskar kanningar

- Rávøra úr hvørjum tanga sær verður kanna út frá 11 parametrum fyri góðsku. Kanningarnar enda út við einum score fyri rávøruna.
- Stig verða givin fyri hvønn parameter, typiskt 0, 1 ella 2. Hesir vekta ymiskt í tí samlaðu scorini. Um samlaða score er 0, er fiskurin fyrstafloks.

Parametrar fyri rávørugóðsku

- Konsistensur
- Blóðplettir
- Gaping
- Skræða
- Búkhinda
- Eygu
- Táknir, útsjón og luktur
- Æti í maga/tarmum
- Parasittar, innvølur og muskul

Dømi um mun á litinum

Dømi um gapping

Dømi um blóðplettir

Týdningurinn av rávørugóðskuni

- Rávørugóðska hevur týdning fyri úrtøku, framleiðslufleksibilitet og framleiðslukostnað.
- Støðugt góð rávørugóðska hevur serliga stóran týdning á ávísnum kræsum marknaðum.
- Best møgulig varðveitsla av funktionellum eginleikum og føðsluvirðinum

Myndin vísir dømir um japansk krøv til lit, blóðplettir, og gapping – “januar makrelur”.

Týdningurinn av rávørugóðskuni

- Avbjóðing er at møta høgum góðskustandardunum í áhugaverdum marknaðum, sum t.d. Japan og Týskland.
- Japanar hava strangastu góðskukrøv og keypa ikki uttan inspektión. Keypa bert tann besta fiskin. Krøv til konsistens, lit, blóðplettir, gaping v.m..
- Týskland er tann mest krevjandi marknaðurin fyri sildaflaps og fløk, við krøvum til ávíst feittprosent, rættan skurð, gaping, blóðplettar, lit, stødd og feskleika.

Dømi um góðskukrøv til fløk: skulu hava fastan konsistens, rætta litin, vera uttan blóðplettir og gaping

Viðurskiptir, sum ávirka rávørugóðskuna á uppsjóvarfiski, ið skal landast á Varðin Pelagic

Stutt uppsummering

Grundarlag fyri verkætlan

- Onnur hava gjørt líknandi kanningar, men hesar eru ofta baseraðar uppá nót.
- Nógv av viðurskiftnum eru “sund fornuft”, men ofta uppstanda anekdotur, sum eru trúplar at avsanna/vátta
- Umráðandi at hava rætta grundarlagið at tosa út frá, tá vit tosa um rávørugóðsku við skipini.

Viðurskiftir sum ávirka rávørugóðsku

Tað eru fleiri viðurskiftir, sum hava ávirkan á rávørugóðskuna á fiski. Nøkur viðurskiftir hava vit ávirkan á, meðan onnur hava vit lítla ella onga ávirkan á:

- **Biologisk**, t.d. æti og gýting. Hesi viðurskiftir sveiggja alt eftir árstíðini. Felags fyri hesi er, at vit onga ávirkan hava á tey, uttan stýring av nær fiskað verður.
- **Biokemisk**, t.e. evnissamansetingin í fiskinum, t.d. fiti. Hesi viðurskiftir sveiggja gjøgnum árið, og vit hava onga ávirkan á tey, uttan stýring av nær fiskað verður.

- **Havfrøðislig**, t.d. veður, vind, streym og sjóhita. Hesi sveiggja og vit hava onga ávirkan á hesi viðurskiftir.
- **Tøkni**, t.e. fiskireiðskapur, pumpur, køling o.a..
- **Menniskjalig handfaring**, t.e. veiða og handfaring av veiðuni áðrenn og aftaná at fiskurin er komin umborð.

Felags fyri tøkni og handfaring er, at vit hava ávirkan á, hvussu hetta verður gjørt á bestan hátt við atliti til at fáa so góða rávørugóðsku sum møguligt, og var hetta fokus fyri verkætlanina.

Treytir vit virka undir

- Sesongvariaton. Varierandi feittinnihald og æti.
- Hava indikati3n uppá st3dd og t.d. æti áðrenn keyp av ráv3ru, men kenna annars ikki ráv3rug33skuna áðrenn landing.
- Eingin makrelavtala við Bretland. Allur makrelurin skal fiskast í f3royskum, norskum ella altj33a sj3gvi. Sesongin byrjar tí fyrr um árið, og vit hava ikki atgongd til makrelin, tá hann er best.
- Broyting i fiskastovnunum. Broytt veiðumynstur.
- Sildasesongin er stutt.

Kanna veiðuhátt í mun til góðskuparametar

- Hava greinað ymisk viðurskiftir viðvíkjandi veiðu og handfaring umborð á skipunum, ið vanliga landa til Varðan Pelagic. Serlig fokus á rávørugóðsku í mun til stressparametrar undir veiðu. Skipini hava gjørt kanningar umborð og leverað víðka datasett um veiðu og handfaring.
- Roynt hevur verið at hugt eftir útslag á góðskuparametrarnar konsistens, gaping og blóðplettar.
- Hugt eftir, hvøri av hesum viðurskiftum ber til at broyta, so góðskan gerst best møgulig fyri árstíðina.

Kanning av veiðuhátti í mun til góðskuparametrar

Kanningar hava víst, at at tey týðningamiklastu viðurskiftini í samband við handfaring av uppsjóvarfiski, í mun til góðsku, eru:

- Tógtíð og tógferð
- Nøgd í hálinum
- Reiðskapur, t.e. trol/nót
- Pumping av fiskinum úr sjónum umborð
- Køliorka (samsvar við kølitíð og veiðunøgd)
- Køling til rættan temperatur alt eftir fiskaslag

- Túralongd
- Fyllingsgradur í kølitangunum
- Reinføri í kølitangunum

Hetta er brúkt sum útgangsstøði fyri data frá skipunum umboðandi veiðuhátt og handfaring

Kend viðurskiftir viðvirkjandi veiðu, handfaring og rávørugóðsku

- Tógtíð, tógferð, hálstödd, pumping - **konsistens**
- Pumping - **skaðar**
- Hálstödd – **skaðar, blóðplettir og reyðlitt fløk**

Kanning av veiðuhátti í mun til góðskuparametrar

Möguligir samhangir millum veiðu, handfaring og rávørugóðsku blivu kannaðir við at samansjóða dáta frá virkinum fyrri rávørugóðsku við dáta frá skipunum fyrri veiðu og handfaring. Fordeilt á kvartal, fyrri at royna at taka hædd fyrri sesongvariatón

Skip	PO ID	PO	Datu	loes-vesiðeki	Reiðskapur	Veiða byrjað	Veiða endað	Alduhædd	Pumping byrjað	Tútur nr.	Hál nr.	Tangi	Fyllt í aftur	Tons pr. tangi	Ketfóð	Veiðan fiskastag	Hjáveiða	Tons pr. hál	Fyllingsgrad	Landing byrjað
			28.09.2020	lla	Trol	22.09.20 16:15	22.09.20 20:30	2	22.09.20 22:05	7	1 2.1	FALSE		95.0	2.00 H	BW		192	50%	27.09.20 16:17
			28.09.2020	lla	Trol	22.09.20 16:15	22.09.20 20:30	2	22.09.20 22:05	7	1 2.2	FALSE		95.0	2.00 H	BW		192	50%	27.09.20 16:17
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 00:30	23.09.20 06:25	1	23.09.20 08:00	7	2 3.1	FALSE		131.0	2.00 H	BW		262	61%	
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 00:30	23.09.20 06:25	1	23.09.20 08:00	7	2 3.3	FALSE		131.0	2.00 H	BW		262	61%	
			28.09.2020	Va	Trol	23.09.20 16:00	23.09.20 19:10	1	23.09.20 18:45	7	3 1.1	FALSE		101.0	3.00 H	BW		101	55%	27.09.20 20:36
			28.09.2020	lla	Trol	24.09.20 01:10	24.09.20 06:55	3	24.09.20 08:20	7	4 1.3	FALSE		141.0	3.00 H			141	75%	27.09.20 20:36
			28.09.2020	lla	Trol	24.09.20 11:00	24.09.20 17:10	3	24.09.20 19:10	7	5 4.1	FALSE		141.0	6.00 H	BW		554	46%	28.09.20 00:03
			28.09.2020	lla	Trol	24.09.20 11:00	24.09.20 17:10	3	24.09.20 19:10	7	5 4.2	FALSE		136.0	6.00 H	BW		554	60%	
			28.09.2020	lla	Trol	24.09.20 11:00	24.09.20 17:10	3	24.09.20 19:10	7	5 4.3	FALSE		136.0	6.00 H	BW		554	60%	
			28.09.2020	lla	Trol	24.09.20 11:00	24.09.20 17:10	3	24.09.20 19:10	7	5 4.4	FALSE		141.0	6.00 H	BW		554	46%	28.09.20 08:39
			28.09.2020	Va	Trol	21.09.20 18:34	21.09.20 20:38	3	21.09.20 21:45	14	1 C3	FALSE		165.0	H			155		26.09.20 07:50
			28.09.2020	Va	Trol	22.09.20 00:10	22.09.20 06:10	2	22.09.20 07:10	14	2 C2	TRUE		108.0	H			108		26.09.20 22:24
			28.09.2020	lla	Trol	22.09.20 10:18	22.09.20 16:20	2	22.09.20 18:00	14	3 B03	TRUE		134.0	H	BW		249		26.09.20 10:56
			28.09.2020	lla	Trol	22.09.20 10:18	22.09.20 16:20	2	22.09.20 18:00	14	3 B03	TRUE		115.0	H	BW		249		26.09.20 10:56
			28.09.2020	lla	Trol	22.09.20 20:57	22.09.20 22:55	2	23.09.20 00:45	14	4 B03	TRUE		54.0	H	BW		108		26.09.20 10:56
			28.09.2020	lla	Trol	22.09.20 20:57	22.09.20 22:55	2	23.09.20 00:45	14	4 B03	TRUE		54.0	H	BW		108		26.09.20 10:56
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 01:59	23.09.20 07:17	2	23.09.20 08:30	14	5 B02	TRUE		114.0	H			218		27.09.20 01:26
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 01:59	23.09.20 07:17	2	23.09.20 08:30	14	5 B02	TRUE		104.0	H			218		27.09.20 04:21
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 10:00	23.09.20 16:01	2	23.09.20 08:30	14	6 B01	FALSE		148.0	H			321		27.09.20 11:01
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 10:00	23.09.20 16:01	2	23.09.20 08:30	14	6 B01	FALSE		148.0	H			321		
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 10:00	23.09.20 16:01	2	23.09.20 08:30	14	6 C2	TRUE		14.0	H			321		26.09.20 22:24
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 10:00	23.09.20 16:01	2	23.09.20 08:30	14	6 B02	TRUE		11.0	H			321		27.09.20 04:21
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 19:01	23.09.20 20:36	2	23.09.20 21:30	14	7 B02	TRUE		10.0	H			68		27.09.20 01:26
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 19:01	23.09.20 20:36	2	23.09.20 21:30	14	7 C2	TRUE		34.0	H			68		26.09.20 22:24
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 19:01	23.09.20 20:36	2	23.09.20 21:30	14	7 B03	TRUE		24.0	H			68		26.09.20 10:56
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 23:28	24.09.20 01:33	1	24.09.20 02:15	14	8 B02	TRUE		3.0	H	BW		38		27.09.20 01:26
			28.09.2020	lla	Trol	23.09.20 23:28	24.09.20 01:33	1	24.09.20 02:15	14	8 B02	TRUE		35.0	H	BW		38		27.09.20 04:21

Niðurstøður

- Ein tann størsti faktorurin viðvíkjandi rávørugóðsku, er sesongvariatióin.
- Ymisku parametrarnar vekta ymiskt gjøgnum sesongina.
- Vanligar mannagongdir umborð á veiðuskipunum, eru ikki altíð lagaðar eftir at fáa veiðuna til høldar á so varligan hátt gjørligt, fyri soleiðis at minka um strongdina og tað fysiska trýsti, sum fiskurin er undir.

Niðurstøður

Útvald fokusøkir fyri mannagongdir umborð, eiga í minsta lagi at fevna um:

- Tógtíð, so stutt sum gjørligt. Sæst at ávirka konsistens, gaping og blóðplettar
- Kølitið so stutt sum gjørligt. Sæst ávirka konsistens á makrel og sild
- Lata vera við at fylla útyvir ein niðurkøldan tanga. Sæst ávirka konsistens á sild og makrel

Niðurstøður

- Í dag verða upplýsingar um veiðu og handfaring leverða til virkið sum PDF skjöl. Arbeiði er í gongd til at fáa eina skipan, soleiðis at upplýsingarnir kunnu leverast elektroniskt.

Endamálið er at fáa eina smiðliga dátaskráseting, sum er praktisk at brúka umborð á skipunum, og sum virkið nemt kann brúka til framleiðsluskráseting, greiningararbeiði, marknaðarførðslu o.a.. Tað er hugsað, at hetta møguliga eisini kann betra samskipti millum skip og virkið.

Takk fyri

